

La tria

per Andreu Loncà

MONCADA

El destí dels escriptors, un pic han traspasat, com tantes coses humanes, és imprevisible. El primer cap de setmana de juny, anàrem amb la colla del club de lectura de la biblioteca d'Alpicat a visitar l'antiga vila de Mequinensa i el seu museu, on rumbejava amb una gràcia única l'espai Jesús Moncada.

Durant el curs havíem llegit "Camí de sirga", de l'autor mequinensà. Com de costum, la lectura de la novel·la no havia generat pas entusiasmes unànimes. Els lectors del club baixen del pedestal qualsevol obra. La raó em sembla clara: en un context educatiu tendim a fer pedestals i altars laics a la més mínima avinentesa. Els lectors del club són implacables: no els calen altarets; llegeixen i critiquen. "Ara, potser, estaríem més motivats per llegir la novel·la que llavors, quan desconeixíem aquestes històries que no ens acabaven de commoure gaire", em comentà Manel, un dels lectors del club. Deuria tenir la seua part de raó. Vam tenir la immensa sort que el guia Antonio Blas coneixia prou bé l'obra de Moncada i parlava un català humorístic, elegant i suggerent. Sota un sol que cremava, molts compreníem millor el novel·lista mequinensà en les paraules de Blas, i en el lloc concret on visqué.

El castell, a dalt de tot de la serra, mostrava l'enorme distància física entre els que manaven i el poble. Després, l'enorme poder evocador de les paraules. Sense les novel·les de Moncada allò només fóra un pedregar vora un riu. Amb l'obra de Moncada allò és un mite fascinant i una enorme riquesa, de la qual encara no som prou conscients. A l'espai Moncada, que mereix una visita, s'hi troben quadres formidables de l'escriptor, premis i distincions que rebé. Plomes, marietes que col·leccionava, fotografies... Una de les anècdotes que ens contaren —després d'ensenyar-nos una pintura eròtica d'un gran efecte— fou que, en els seus quadres, algú notà que no hi apareixien colors càlids. Només els tons freds. Li preguntaren per què. Moncada digué que no tenia diners per comprar-los. A mi em féu pensar que aquell home havia escrit algunes de les novel·les més belles i exigents sense gaires diners. Amb una dedicació que mai no li podrem tornar. Nosaltres sí que tenim un deute sobirà amb Jesús Moncada!

LLIBRES.

Títol: Camí de sirga

Autor: Jesús Moncada

Editorial: Edicions

62